

VICSAY LAJOS
GYAKORLATI PEDAGÓGIA

NEVELÉSÜGYI FÜZETEK 4 1939 ÁPRILIS HÓ

MEGRENDELHETŐ: SZEGED, KÁLVÁRIA UTCA 5. SZÁM

Levél Kassára

Testvér, a hősibb sors tiéd volt
Ez embertelen emberöltőn,
Zordabb s edzőbb volt rád az égbolt,
S csak mitőlünk zárt el a börtön.
Testvér, a jobb sors rád volt osztva
E megpróbáló husz esztendőn:
Mi csüngtünk itt multba fogózva,
De csüngtél te ott — a jövőndön.

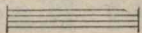
Testvér, te voltál kiválasztva
Hősi próbára, szenvedésre,
Az ostor zarándok-válladra
A róvást mindennap rávéste.
Rád ült náladnál rosszabb ember,
De csak őt szennyezte a kék folt,
Téged szolgává tett bűn s fegyver,
De szolgálásod Istené volt.

Mi itt, szégyelve vallom, Isten
Próbája alól menekültünk,
Istent nyaggatuk, hogy segítsen,
Csodát kért jerikói kürtünk,
De bünt-bevallva nem áldoztunk,
Nincstelen testvért el nem láttunk,
Faltunk s mentettük kis ur-voltunk:
Magunké volt a szolgaságunk.

Jójj, Testvér, tiéd volt e husz év
Szörnyü pusztában-vándorlása,
És tiéd most a táruoló rév,
A jövő körmöddel kiásva.
Isten így ítelt: vállad éle
Lón mérleg, ott dőlt meg az átok,
S nem titeket hoz nekünk révbe, —
De minket csatolt tihozzátok.

Jöjj, Testvér! Vezess jobb utunkra,
 Taníts, ahogy te lépsz, ugy lépnem,
 Felénk nyulik most Isten ujja
 Minden szegény s munkás kezében.
 Aki magyar s csuf sorsban szenved,
 Mind rád tekint s reménykedik,
 Feltürt térdednél átölelek:
 Emelj föl hősi szivedig!

Bodor Aladár.

Társadalmunk és a szociális érzés nevelése

Ne ijedjünk meg a szótól: szociális, mert ennek magyar jelentése társadalmi. Mégis más értelmet kapott aszerint, hogy kik és milyen értelmezésben igyekeztek a maguk javára hasznosítani. A magyar jelentés sem teljesen fedti azonban a fogalmat s tartozunk annak bejelentésével, hogy a „szociális” tágabb értelmű a magyar „társadalmi” kifejezésnél.

A társadalmi jelenségek első vizsgálójának Saint Simont (1820) kell tekintenünk, bár a szociológiának, mint tudomány-nak igazi megalapítója nem ő volt, hanem Aug. Comte (1798—1857.). Tőle származik az az alapgondolat, hogy a társadalom olyan, mint az élő organizmus, mint például az emberi test, sejtekből áll, amelyek mind összefüggnek egymással s élnek. Rousseau-val ellentétben Comte nem az egyének önkéntes társulásának tekinti a társadalmat, hanem szerves egészenek, amely alá van vetve a fejlődés törvényeinek, amelyeket tehát nem lehet önkényes beavatkozással megváltoztatni. Ez a gondolat vált azután uralkodóvá a szociológiában.

A társadalomnak ez új felfogása természetesen óriási hatással volt nemcsak a tudományra, hanem a politikára, a világnézetre s ezzel kapcsolatban a pedagógiára is.

Már Saint-Simont is gazdasági kérdések készítették arra, hogy társadalmi kérdésekkel foglalkozzék. Még szorosabban fűzte össze e kettőt K. Marx (Das Kapital), aki főművében a szocializmus alapelveit fejtette ki. A szocializmus propagandája felnyitotta az emberiség szemét is, erre, az emberek kezdték a dolgokat szociális szemmel nézni, vagyis a jelenségeket a társadalom szempontjából vizsgálták.

Nálunk, a pedagógiában a szociális eszmék két irányban hatottak: a gyakorlat és a pedagógiai elmélet terén. Előbbinek